Nº. 3215 | 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 27 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 November.

Bij de begrooting van het departement van *Hervormde Eeredienst* (hoofdstuk VI) is wederom eene diskussie ontstaan over het behoud van de ministeriën van Eeredienst. De heer van Eck was daartegen opgekomen, vooral naar aanleiding van de memorie van beantwoording, waarin het voortdurend bestaan der ministeriën was bepleit. Hij zag daarin eene afwijking van de vroeger ingenomene stelling, dat de departementen slechts zouden worden behouden tot tijd en wijle de kerkgenootschappen zich zouden hebben georganizeerd. De heer van Eck meent te mogen verzekeren, dat dit denkbeeld, althans bij de groote meerderheid der Kamer, bij vorige beraadslagingen heeft voorgezeten en dat dit ook de luid uitgesprokene overtuiging was van den vorigen minister van Hervormde Eeredienst, thans minister van Binnenlandsche Zaken.

Van den laatsten is 't volkomen juist. De heer van Rappard, den eersten keer, dat hij als minister van protestantsche Eeredienst optrad, heeft zich bepaaldelijk in dien zin uitgelaten. Maar welke eigenlijk daaromtrent de overtuiging is van de meerderheid der Kamer — om niet te spreken van de groote meerderheid — is nooit en nergens gebleken. De heer van Eck kan vermoeden, dat de groote meerderheid der Kamer met hem is; maar zijne beweering is en blijft een bloot vermoeden, dat men met gelijk regt kan ontkennen.

De minister der hervormde Eeredienst, de heer Wiardi Beckman, heeft zich gehaast met grooten ijver blijk te geven van zijn bespraaktheid. Hij schonk zijne *maiden-speach*, die wel eene losse, maar niet eene behendig beteugelde tong verried. De minister was te overbodig in redeneering, vergat nu en dan zijn theorie, stiet om wat hij wenschte op te rigten, en hadde onvoorzigtigheid dingen te zeggen, die hij beter deed te zwijgen. Voor eene eerste redevoering is dat, zoo niet te regtvaardigen, toch eenigermate te verschoonen; althans de billijkheid verdient, dat men de verzachtende omstandigheden in aanmerking neme. Wij moeten er bij voegen, dat reeds zijne tweede rede een merkelijk blijk van verbetering gaf, alhoewel ze nog veel wat tot kritiek boodt, maar vooral moeten wij 't ter zijner eer doen uitkomen, dat hij de beraadslaging sloot met het zeer verstandig woord, dat hij om de diskussie niet te rekken, noch van het punt in quæstie te laten afbrengen, zou zwijgen. Dat deed hij, waarna de Kamer zich haastte zijne begrooting goed te keuren.

Maar inmiddels had er eene uitvoerige beraadslaging plaats gehad, alleen veroorzaakt door de onbandige uitweiding van den minister, die, niet te vreden met de stelling aan te geven, waarop hij zich geplaatst had, begreep haar te moeten opsieren met kerkelijk-staatsregtelijke beschouwingen. Eene gevaarlijke onderneming, waarin men schier overal op voetangels en klemmen stuit.

Zijn hoofd thema was dit: de departementen van Eeredienst moeten behouden blijven, totdat de kerkgenootschappen georganizeerd zijn. Het begin van de adstruktie dier stelling bood geene aanleiding tot kritiek. Maar weldra dwaalde hij daarvan af. Hij ging langzamerhand en ongemerkt over tot het betoog, dat de departementen *quand-même* moeten worden behouden. Daarmeê kwam hij op het wijde veld der politiek-religieuze staatsregten, waar hij heele waarheden, halve waarheden, blijkbare onwaarheden, en ongrondwettige betuigingen door elkander mengde, zonder argwaan en met de beste bedoelingen der wereld. Wij aarzelen niet dat aan te nemen, vooral als wij letten op den ijver, dien hij besteedde, om in zijne tweede redevoering terug te nemen, wat hij in zijne eerste te veel had gezegd, om in zijne derde redevoering de tweede te zuiveren, en om in zijne vierde rede te besluiten tot een voorzigtig stilzwijgen.

Uit al zijne redevoeringen is ons dit opgevallen, dat de minister, aangevuurd door een warmen ijver voor zijn hervormd kerkgenootschap, te veel over het hoofd heeft gezien, dat er in Nederland nog andere gezindheden zijn dan de Hervormde. Hij zelf, b. v., heeft de Lutherschen, de Mennisten, en de Israëlieten te beschermen, evenzeer als de Hervormden; middelerwijl er naast zijn departement nog een ander bestaat voor de Katholicke Eeredienst. De minister heeft gesproken alsof hij daar niet aan dacht.

Niet al de Hervormden in de Kamer waren met die voorliefde gediend. Wij gelooven dat zulks buiten de Kamer evenzeer het geval zal zijn. Wel is waar, sommigen mogen gevleid zijn met het denkbeeld, dat de minister de voormalige suprematië der hervormde gezindheid, althans in de gevolgen, niet gansch opgeheven acht, — eene stelling, die van vele zijden tegenspraak en protest in de Kamer heeft uitgelokt. Daarneven staat, dat de minister meent een bijzonder waakzaam oog te moeten houden op het hervormd kerkgenootschap, behalve nog dat hij het niet in staat acht zijn eigen geldelijke belangen te kunnen beheeren, die naar zijne overtuiging wel altijd door de politicke magt zullen moeten worden beheerd. Tot onze bevreemding is tegen deze laatste beweering niemand in de Kamer opgekomen. Vermoedelijk heeft men deze stelling met vele andere laten doorgaan, om niet alles op te halen en de diskussie in 't oneindige te rekken; dewijl men zal hebben begrepen, dat men te doen had met een op het parlementair debat nog ongeoefend man.

Als het der moeite waard is, komen wij later op de redevoering van den minister terug. Maar wij kunnen daarover niet oordeelen, vóór dat wij de redevoering van het *Bijblad* zullen hebben ontvangen.

Wij stippen hier nog slechts aan, dat de minister eene zeer heusche teregtwijzing van de heeren van Eck, Thorbecke en van Zuylen van Neijevelt heeft ontvangen; terwijl de heeren van Wintershoven en van Nispen protest hebben ingelegd tegen velen zijner stellingen.

Bij het departement van de R. K. Eeredienst heeft eene korte woordenwisseling plaats gehad. De heer Hoffman had bij de begrooting van Protestantsche Eerediensten eene bedenking gemaakt; hij had bevonden, dat de verhooging van het hoofdstuk van R. K. Eeredienst in evenredigheid veel grooter is, dan dat van de Hervormde Eeredienst. Hij had dienvolgens gevraagd, of die meerdere behoefte voor de R. K. Eeredienst het gevolg is van de vrije organizatie. Dit geeft den minister gelegenheid om te spreken.

Ziehier den korten inhoud zijner rede: De minister, ook al heeft geen der leden thans het woord gevraagd, vindt aanleiding in hetgeen gisteren en heden door een spr. in het midden is gebragt, om daarop een kort antwoord te geven. In de *eerste* plaats, zal hij den heer Hoffman beantwoorden, die in vergelijking is getreden tusschen de begrootingen van 1832 en van 1852, en daaruit heeft aangetoond, dat het eindcijfer thans ƒ 233,000 hooger is. Z. Exc. moet opmerken: 1°. Dat het spr. aandacht ontgaan is, dat op de Begrooting van 1832 niet voorkomen alle kosten voor Limburg ad ƒ 128,000, en 2°. dat destijds de pensioenen voorkwamen op hoofdstuk IX, en thans op hoofdstuk VII, ten bedrage van ƒ 51,000. Al dadelijk moet dus van de ƒ 233,000, een bedrag van ƒ 179,000 worden afgetrokken. Voorts moet Z. Exc. opmerken, dat ten jare 1831, ten gevolge van den nood van 's rijks schatkist en het niet organizeeren van het R. K. kerkgenootschap, het departement er in toegestemd heeft, eene ton in eens af te trekken, zoodat dit kerkgenootschap toen, in plaats van vijf, met vier ton tevreden moest zijn. — In de *tweede* plaats beantwoordt de Minister den heer v. Wintershoven, die van ZExc. eene geruststellende verzekering wenscht omtrent de belemmering der volle vrijheid van het R. K. Kerkgenootschap. De Minister meent, dat de verklaring, door zijn ambtgenoot voor Hervormde Eeredienst gegeven, als voldoende kan worden beschouwd, en gelooft niet, dat Z. Exc. op het R. K. Kerkgenootschap gedoeld heeft. Het doel van hem, minister, is, de vrijheid van dat kerkgenootschap te verzekeren en grondwettig te beschermen, en hoezeer hij toezigt noodig acht, gelijk hij dit in de Memorie van Beantwoording heeft uitgedrukt, gelooft hij dat zulks zich niet verder kan uitstrekken dan de Grondwet wil. Het zal hem aangenaam zijn, de R.-Katholieken in het volle genot hunner vrijheden te stellen, en wenscht dat zij daarvan een wijs gebruik zullen maken.

De heer Hoffman verklaart zich door de opheldering bevredigd en bereid om voor de begrooting te stemmen.

Daarna vestigt de heer Storm de aandacht op een feit, dat nog dit jaar is voorgevallen. Hem is eene gemeente in den omtrek zijner woonplaats (Breda) bekend, waar sedert meer dan eene eeuw eene kerkelijke plegtigheid buiten de kerk plaats heeft, en hij weet, dat in die gemeente ook nog *dit jaar* die kerkelijke plegtigheid *fakto* is gestoord. De maréchaussée is opgekomen, evenzeer als de officier van Justitie, en deze hebben den optogt feitelijk tegen gehouden. Nu heeft de minister verzekerd, dat de ernstige wil bestaat om aan de Katholieken al die vrijheden te verzekeren, welke hun door de Grondwet gewaarborgd worden. Daarom wenscht hij van den minister ten aanzien van dat feit eenige opheldering te ontvangen.

De minister verklaart, dat omtrent laatstgemelde zaak bij zijn departement geene klagten zijn ingekomen. Dat depart. is ook in dit opzigt nuttig, om als er vermeende klagten aanwezig zijn, zich tot hem minister te wenden, die de belangen der R. K., waar hij kan, voorstaat. Hij is wel met zijn ambtgenoot voor Justitie in eenige gedachte-wisseling getreden, maar hij moet tevens verklaren, dat de Kerkvoogden hem tot heden niet die inlichtingen gegeven hebben, welke hij wel zou gewenscht hebben, zoodat hij ten deze niet veel verder is gekomen dan verleden jaar. Wanneer er klagten zijn, is het wezenlijk de beste weg, zich tot hem minister te wenden.

Wij hebben op dit antwoord van den minister dit aan te merken, dat de Kerkvoogden op de door den minister gevraagde inlichtingen, naar het ons voorkomt, niet kunnen antwoorden.

Zulke inlichtingen, als de minister beoogt, behooren te worden verkregen bij het ministerie van Justitie door middel van het openbaar ministerie. De inlichtingen hadden zelfs niet aan de Kerkvoogden moeten gevraagd worden, dewijl zij in geen geval ten overstaan hunner onderhoorige geloofsgenooten, ten dienste van 't departement van Justitie, de rol van 't openbaar ministerie kunnen waarnemen. Dat is niet alleen beneden, maar ook buiten de bevoegdheid der Kerkvoogden.

Ten slotte beveelt de heer Storm de door hem bedoelde Gemeente aan den minister aan, opdat haar regt gehandhaafd worde.

In de zitting der Tweede Kamer van heden, is hoofdstuk acht der Begrooting (Marine), aangenomen met 65 (algemeene) stemmen.

De geloovigen, die gisteren avond de vespers bijwoonden in de parochie-kerk van de heilige Catharina, hadden het groote voorregt en het onschatbaar genoegen den hoogw. heer Broeré te hooren spreken over de *wetenschap des geloofs*, naar aanleiding van de bekende woorden des grooten Apostels: *Ik wil onder u niets weten dan Christus en dien gekruisigd.* Hij toonde in eene zeer uitgebreide rede aan, dat de wetenschap des geloofs zoo maagdelijk, verheven, en levendig is. *Maagdelijk* dewijl zij in God verkeerend afstoot al wat van God afwijkt; *verheven*, omdat zij de hoogste eenheid voortbrengt, die het oneindige met het eindige verbindt; *levendig*, omdat zij daad is door de liefde, die niet ophoudt te offeren. Ziedaar het groote thema, dat hij met klaarheid en warmte heeft ontwikkeld. De stoutheid en rijkdom zoo zijner gedachten als zijner beelden, dikwerf gepaard aan een grooten eenvoud boeiden de talrijk aanzienlijke toehoorders, waaronder vele geletterden werden opgemerkt. Wij kunnen niet nalaten den wensch te uiten, wij vreezen vruchteloos, dat deze rede, door den druk openbaar gemaakt, aan velen de gelegenheid verschaffe te deelen in het genoegen, dat men smaakt, als groote waarheden met de kracht van het genie worden ontwikkeld.

Van den Wel-Eerwaarden heer J. van Luytelaar, missionnaris te Dallas, Staat Missouri, in Noord-Amerika, is ons een schrijven geworden, dd. 5 Oktober jl., waarin ZWEerw. een verslag geeft der uitkomsten van zijne reis, onlangs naar Nederland ondernomen, om liefdegiften in te zamelen, ter instandhouding en onder-

steuning zijner missie in die verre gewesten; tot het bouwen eener nieuwe houten kerk, ter vervanging van het onaanzienlijk blokhuis, dat hem tot woonhuis dient en waarin de H. Dienst wordt verrigt; en verder tot het aanschaffen van betamelijke kerksieraden, misgewaden en andere onontbeerlijke voorwerpen.

Met diepe dankbaarheid gedenkt ZWEerw. in zijn schrijven de edelmoedigen, die hem door hunne giften ter bereiking van zijn edel doel zoo mildelijk hebben ondersteund, zoowel in de hoofdstad als in verscheidene andere steden, waaronder vooral Overveen en Tilburg, de wel-eerwaarden's vroegere standplaatsen.

't Was voor hem op zijne rondreis niet weinig opbeurend in het diocees van 's Bosch eene som van duizend gulden, door de tusschenkomst van een hooggeplaatste geestelijke ter zijner beschikking te zien gesteld, en niet minder verblijdend toen hij iets later het geluk had den weldadigen gever, een bejaard priester, te ontmoeten, die niet alleen meerdere ondersteuning schonk, maar tevens de belofte gaf ook nog later te zullen bijstaan.

Ten gevolge dier ondersteuning, is volgens ZWEerw. schrijven, nu in de dringendste behoeften zijner missie voorzien.

Vervolgens geeft Z. W.-Ew. eene korte beschrijving van zijne terngreis naar Amerika, welke hij ondernam, in gezelschap zijns broeders, van Antwerpen op het stoomschip *Leopold I*, waar hij den Wel-Eerw. Pater de Smet ontmoette, die zijne zevende reis naar Amerika deed. Door den Eerw. Pater werd dagelijks op het schip de H. Offerande opgedragen, die werd bijgewoond door velen der passagiers.

Na een voorspoedigen zeetogt bereikte Z. W. Ew. New-York, en zette onmiddellijk de reis voort naar zijne kleine gemeente, waar hij den dag vóór het Pinksterfeest aankwam, en met de hartelijkste betuigingen van dankbaarheid voor de aangewende pogingen door zijne parochianen ontvangen werd.

Onmiddellijk werd met den bouw der kerk een aanvang gemaakt, en ijverig leenden de gemeentenaren zich tot dat werk, door twee dagen van de week daaraan ten offer te brengen. De kerk wordt van hout opgetrokken en zal vijftig voet lang en vijf en twintig voet breed zijn.

Z. W. Ew. eindigt zijn brief met de betuiging, dat zijne gemeente innig dankbaar is jegens de weldadigen, die zoo werkdadig deel in haar lot hebben genomen. Ook op Zon- en Feestdagen wordt in de Hoogmis voor hen tot den Almagtigen een gebed opgezonden, om Zijnen zegen over die hulpvaardigen af te smeeken, en hen in ... aan te bevelen.

De *Kerkelijke Courant* zegt in het hoofdartikel van haar Nommer van Woensdag:

»Maar omdat wij Evangeliedienaars nu eenmaal 't voorregt hebben, dat wij vrij, zonder vrees voor stoornis, zeggen mogen wat wij willen...."

Het is zeker om een bewijs te geven hoever dat voorregt wel gaat, dat dit blad in haar »Binnenland" onder anderen de volgende zinsnede te lezen geeft:

»De *Tijd* wenscht aan zich opgedragen te zien de benoeming van inspecteurs, schoolopzieners enz. Hij wil er althans de approbatie van hebben."

Bij besluit van Z. Doorl. Hoogw. Monsgr. J. Zwijsen, Aartsbisschop van Utrecht enz., dd. 18 November 1857, ll. Zondag, 22 dezer, in de vier katholieke kerken dier stad afgekondigd, zijn nog tot Armmeesters bij het R. K. Parochiaal Armbestuur te Nijmegen benoemd de volgende heeren: Jacobus Erdkamp, Antonius Bernardus Courbois, Theodorus Franciscus van Aernsbergen, Petrus Hendrikus Johannes Geerlings, Hendricus Johannes Reijners; Petrus Stephanus Nas, Everardus Graadt, Johannes Braam.

De *Tweede editie* van de *Amst. Courant* bevat de volgende telegrafische depêches, die wij onveranderd ondanks eenige misstellingen en herhalingen mede deelen. Wij komen hierop later terug.

LONDEN, 23 November. Offieiele berigten uit Indië melden het volgende: In Hyderabad is eene muiterij te verwachten. De toestand der insurgenten is zeer hagchelijk. Havelock bevindt zich te Lucknow met 1500 man; 1000 man zijn geposteerd te Allumbar, drie mijlen van Lucknow, doch de gemeenschap tusschen beide steden is zeer moeijelijk. De vijand is zeer talrijk en bezit eene sterke artillerie. Uit Calcutta zijn versterkingen naar generaal Havelock afgezonden, ook zijn van Cawnpore 1200 man naar Lucknow getrokken. Nena-Sahib stond bij Bithoor. Naun Singh toont zich de Engelschen vijandig. De uit Delhi gevlugte opstandelingen zijn bij Bolundshuhar ten eenenmale geslagen, bij welke gelegenheid de Engelschen 50 man verloren. Malagurh werd ... genomen en men liet het in de lucht springen. ... hebben de opstandelingen eene nieuwe nederlaag geleden, en bij Agra zijn zij totaal verslagen; 1000 rebellen vonden daar den dood, en al hun geschut viel den Engelschen in handen. — De opbrengsten aan den staat worden in alle presidentschappen behoorlijk geïnd.

Laatste tijding, Generaal Havelock heeft versterking ontvangen en zal spoedig 7000 man onder zich hebben.

LONDEN, 26 Nov. Depêches, heden bij indische huizen alhier ontvangen, melden uit Kalkutta van 22 Oktober, dat in het paleis te Delhi papieren van zeer gewigtigen inhoud zijn gevonden, doch dat geen daarvan vroeger is gedagteekend dan het tijdstip over het oproer te Meerut — Eene kommissie was benoemd om een onderzoek in te stellen naar de daden van den gevangengenomen koning van Delhi, en het was onzeker of hem eenige belofte is gedaan geworden en dat zijn leven zou worden gespaard. Nog twee zijner zonen zijn dood geschoten.

Den 13 Oktober eischten de Europeanen in het fort Sanger noodwendige hulp. — Bheels is nog in opstand. Te Nassick is alles rustig, ook heerschten rust en orde in Goojehat, Scinde, Bombay, Madras en in het gansche Nizamas-gebied.

Lucknow, 13 Oktober. Generaal Outram heeft dringende aanvrage om hulp en bijstand gedaan, en verlangt sterke hulp troepen. Hij wil zijn hoofdkwartier drie mijlen van daar verleggen, en geeft aan de nieuwe plaats boven Cawnpore de voorkeur.

Andere Dépêche.

Officiëel wordt berigt, dat in het koninklijk paleis van Delhi belangrijke dokumenten zijn gevonden. De deswege benoemde kommissie heeft des konings leven niet onvoorwaardelijk verschoond; twee andere zonen des konings zijn ter dood veroordeeld. Sir Laurence is goeverneur van Delhi. De insurgenten van het Gwalior-kontigent marcheren tegen Cawnpore. De Europeanen in het fort Anger verbeiden dringend hulp. De *M. Post* weêrspreekt de opgave van *le Nord*, wegens de werving van een vreemden-legioen voor Indië.

De heer S. van Velzen, leeraar aan de theologische school te Kampen, heeft een verzoekschrift aan de Tweede Kamer ingediend, daarbij overleggende een adres, door de daarbij ondergeteekende Kerkeraden der Christelijke Afgescheidene gemeenten in Nederland aan Z. M. den Koning gerigt, strekkende om te worden erkend als kerkgenootschap onder den naam van Christelijke Afgescheidene Gereformeerde Kerk. Adressant verzocht daarbij dat alsnog gemeld verzoek door Z. M. worde ingewilligd en dat de Tweede Kamer daartoe hare ondersteuning gelieve te verleenen.

Men schrijft ons uit 's Hage, dd. 24 November:

»In verschillende dagbladen is gesproken van een geregtelijk onderzoek, dat tegen de uitgevers van *l'Echo universel* zou zijn ingesteld, wegens eenige artikelen in dat blad over de luxemburgsche aangelegenheden geschreven. Het mag bevreemding verwekken, dat aan deze zaak een gewigt is bijgezet, dat zij niet verdient. Het geldt hier eene eenvoudige *rogatoire kommissie*, zoo als er, om zoo te zeggen dagelijks langs diplomatieken weg of van deze of gene vreemde mogendheid tot ons goevernement en, door diens tusschenkomst, tot de bevoegde regterlijke autoriteit hier te lande komen. Aan zoodanige rogatoire kommissiën wordt door Nederland en ook door de respektieve buitenlandsche regeringen in den regel *ex comitate gentium* over en weder gereedelijk voldaan, en zoo is het ook hier geschied. De uitgevers van *l'Echo universel* zijn uitgenoodigd, om voor den regter-kommissaris te 's Gravenhage te verschijnen, ten einde, *des verkiezende*, de vragen te beantwoorden, die door den luxemburgschen regter waren opgegeven en aan voormelde uitgevers door den nederlandschen regter-kommissaris slechts zijn voorgelegd. Die verklaringen worden naar de wet *buiten eede* afgelegd; de gehoorde personen zijn vrij om te antwoorden of niet, en ben ik wel onderrigt, dan zal de luxemburgsche regter van instruktie uit het gehouden verhoor niet bijzonder veel wijsheid putten. Ziedaar de zaak, die den toorn heeft gaande gemaakt van sommigen, en daaronder veelal beter dan nu ingelichte nederlandsche dagbladen." (*Amst. Ct.*)

De belgische bladen bevatten heden den tekst van een manifest der linkerzijde van de ontbonden kamers aan de kiezers. Op dit stuk, dat van zeer uitgebreiden omvang is, komen wij later terug.

Naar men verneemt heeft de Regering thans geantwoord op het verslag der Tweede Kamer omtrent het ontwerp nopens de personeele belasting. Deze Memorie van Beantwoording wordt reeds gedrukt en zal eerstdaags worden rondgedeeld.

Volgens de meening van den minister van Binnenl. Zaken, moet het keizerl. dekreet van 2 Nov. 1810, omtrent het bouwen op of langs dijken, alleen geacht worden van toepassing te zijn op zee- of rivier-waterkeerende dijken en dus niet op binnendijken. Dien ten gevolge heeft de Staatsraad-Kommissaris des Konings in de prov. Zuid-Holland de bevoegde autoriteiten uitgenoodigd om toe te zien en zorg te dragen, dat voormeld keiz. besluit ten aanzien der zee- en rivier-waterkeerende dijken stiptelijk worde nageleefd; terwijl ten aanzien van het bouwen op of langs binnendijken geene andere formaliteiten behoeven te worden in acht genomen, dan die bij de keuren der waterschappen of andere wettig bestaande verordeningen zijn voorgeschreven.

Z. M. heeft bij besluit goedgevonden aan eene kommissie uit de Staten van Zuid-Holland, belast met het onderzoek van ontwerpen van bijzondere reglementen voor polders in die provincie, magtiging te verleenen om na de najaarsvergadering der Staten hare werkzaamheden voort te zetten.

De kommissie tot de verzoekschriften van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft dezer dagen o. a. rapport uitgebragt op een adres van E. Sillem en anderen, houdende beantwoordig van het door den minister van Koloniën beweerde, betrekkelijk de vestiging van een stoomvaart tusschen Nederland en Indië. In dat adres vermeenen de adressanten steeds een regt op de voorkeur verworven te hebben, en dat dit regt door de latere handelingen des ministers zou zijn geschonden. Zij geven daarvoor de redenen op, alsmede hunne beschouwingen omtrent het door den minister aangevoerde, en besluiten hun adres met de opmerking, dat dáár door den minister van Koloniën het voornemen aangekondigd is om, door het wijzigen der vroegere voorwaarden eene nieuwe mededinging uit te lokken. Ook met het oogdaarop, meenen zij niet te moeten weêrhouden hunne beschouwingen tegen het in de Mem. v. Toel. gestelde, en opdat eene veelzijdige beschouwing van den vroegeren gang dezer zaak er toe bijdrage, dat tot bereiking van een zeer gewenscht doel, een minder ongeschikte weg worde ingeslagen, dan tot nog toe door de Regering is gevolgd. Op voorstel van gemelde kommissie heeft de Kamer besloten het adres ter inzage van de leden ter griffie neder te leggen.

De inspekteur van de geneeskundige dienst der Landmagt heeft alle belanghebbenden, die genegen zijn om eene plaats van apotheker der 3de klasse bij de armee hier te lande te vervullen, verwittigd, dat zij zich bij verzoekschrift op zegel geschreven en postvrij in te zenden vóór den 15de December aanstaanden aan hem inspekteur kunnen aanmelden, bij welk verzoekschrift eenige bewijzen moeten worden overgelegd. Na overlegging van de gevorderde bewijsstukken zal hun de gelegenheid worden verschaft, om aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht, bij een volgens vastgesteld programma af te nemen examen bewijzen te geven van voldoende bekwaamheid voor de betrekking van apotheker der 3de klasse, omtrent welk programma de noodige inlichting bij de eerstaanwezende officieren van gezondheid in de garnizoenen, of wel bij hem, inspekteur, kan worden verkregen. Tot narigt der belanghebbenden dient voorts, dat de bevordering tot hooger rang onder de apothekers bij de landmagt plaats heeft ten gevolge van nader voor die hoogere rangen af te leggen examina, en dat aan de betrekking van apotheker der 3de klasse is verbonden een jaarlijksch traktement van *f* 800 en den rang van 2den luitenant bij het leger.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft heden uitspraak gedaan op het beroep in kassatie van S. H. Klaassens, bij arrest van het Hof in Groningen veroordeeld tot zeven jaren tuchthuisstraf, wegens kindermoord, voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd. De Raad heeft het eerst aangevoerd middel van kassatie gegrond geoordeeld en mitsdien, naar aanleiding van art. 427 in verband met art. 428 en 438 mitsgaders van art. 206 en 211 van het Wetboek van Strafvordering, het arrest vernietigd en de zaak verwezen naar het Hof in Drenthe om op de bestaande akte van beschuldiging op nieuw regt te doen. De Raad heeft het door de aanneming van het eerste middel, overbodig geoordeeld in een onderzoek te treden naar de overige middelen van kassatie.

Met den 1 December aanstaanden wordt het kantoor van den Rijkstelegraaf te Roosendaal, in Noord-Braband, met beperkte dagdienst geopend.

De verzending naar Sardinië geschiedt tegen de voor Maastricht bekend gemaakte prijzen, terwijl op berigten naar de overige buiten het gebied der vereeniging gelegen kantoren, de voor Breda geldige tarieven worden toegepast.

In Frankrijk zijn telegraafkantoren geopend te Castel-Sarrasin, Creil, Fécamp, Moissac en St. Nazaire.

De verzending naar Castel-Sarrasin geschiedt tot nadere mededeeling slechts over het grenspunt bij Quiévrain.

Blijkens nadere mededeelingen van het oostenrijksche telegraafbestuur zijn de onlangs aangekondigde kantoren in Algerië, voor Nederland langs eenen goedkooperen weg bereikbaar over het sardinische grenspunt bij Buffalora.

Bij besluit van den Koning Groot-Hertog zal de gewone zitting der Staten van Luxemburg den 30 November worden geopend.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 25 November.

In deze zitting zijn ingekomen: een wetsontwerp tot bekrachtiging van den afstand van rijksgrond aan de gemeente den Helder, dat naar de afdeelingen tot onderzoek is gezonden; een voorstel van de heeren ven Nispen van Sevenaer van Akerlaken, Dullert, Heemskerk, van Hoëvell, Meeussen, Poortman, Sloet tot Oldhuis en van Zuijlen van Nyevelt tot afschaffing van den accijns op het geslagt, dat naar de afdeelingen is verzonden tot onderzoek van de p-ise en considération daarvan.

De beraadslagingen over hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1858 (*Departement van Hervormde Eeredienst, enz.*) werden heden voortgezet.

Over dat hoofdstuk in het algemeen voerden het woord de heeren: van Eck, Thorbecke, Sloet tot Oldhuis, van Hoëvell, van Zuijlen van Nyevelt, van Wintershoven, van Nispen van Sevenaer en de Minister van Hervormde Eeredienst, enz.

Over de drie eerste afdeelingen, kosten van het departement, protestansche kerkgenootschappen, en Israëlitiesch Kerkgenootschap hadden geene overwegingen plaats. De artt. 1 tot 23 werden achtereenvolgens goedgekeurd.

Bij de behandeling van de vierde afdeeling, pensioenen en wachtgelden, gaf de minister van Hervormde Eeredienst, enz. eenige inlichtingen dit onderwerp betreffende, waarna de artt. 23 tot 25, en daarna art. 26 der vijfde afdeeling, onvoorziene uitgaven, werden aangenomen.

Na de goedkeuring der artt. 1, 2 en 3 en de beweegredenen van het wetsontwerp, werd het hoofdstuk, in stemming gebragt, met 51 tegen 11 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Westerhoff, Sloet tot Oldhuis, van Eck, Dullert, Poortman, Reinders, Zylker, van der Veen, Hengst, Storm en Hoffman.

Aan de algemeene beschouwingen over hoofdstuk VII (*Departement voor de zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst*) namen deel de heeren: Hoffmann, Storm en de minister voor de zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst. De artt. 1 tot 16 der afdeelingen 1. het departement; 2. Roomsch-Katholiek kerkgenootschap; 3. kerkgenootschap der oud-bisschoppelijke klerezy; 4. pensioenen, wachtgelden en tijdelijke onderstand; 5. onvoorziene uitgaven, alsmede de artt. 1, 2 en 3 en de beweegredenen, werden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. Het hoofdstuk werd met 55 tegen 8 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Eck, Dullert, Reinders, Zylker, van der Veen, Hengst, Storm en Westerhoff.

Daarna vingen de algemeene beraadslagingen aan over hoofdstuk VIII (*Departement van Marine*), waarbij in beschouwingen traden de heeren: ter Bruggen Hugenholtz, van Bosse, van Franck en de ministers van Financiën en van Marine.

Op morgen zal de Kamer de onderdeelen van dat hoofdstuk behandelen.

De kommissie van rapporteurs voor het wetsontwerp tot wijziging van den accijns op het zout heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslagingen zal nader worden bepaald.

'sGRAVENHAGE, 25 Nov. In de rezidentie zijn aangekomen en aan het Hôtel Paulez afgestapt de heer Duymaer, oud-goeverneur-generaal van Ned. Indië, de baron van Hall, minister van Staat, de baron van Heetheren van Zutphen en de heer Ruijssenaers, inspekteur generaal van den telegraaf te Londen.

— H. K. H. prinses Frederik en H. K. H. prinses Maria zijn heden namiddag omstreeks half vijf ure van hare buitenlandsche reis in deze rezidentie teruggekeerd.

VOORBURG, 25 Nov. Gedurende eenigen tijd werden er uit de weiden onder Voorburg schapen vermist. De waakzaamheid van den veldwachter te Voorburg scheen niet genoegzaam te zijn om die voortdurende diefstallen te voorkomen. Er is om die reden besloten, dat er dienaren van het parket van den prok.-gen. van het Hof in Zuid-Holland en van de regtbank alhier, beurtelings 's nachts dienst zullen doen, om den veldwachter onder Voorburg behulpzaam te zijn in het voorkomen dier misdaden. Heden nacht zal met die dienst een aanvang worden gemaakt.

HOORN, 24 Nov. Op de gisteren alhier gehonden kleine koemarkt, die gewoonlijk jaarlijks 14 dagen na elke groote koemarkt plaats heeft, waren tusschen de 1000 en 1500 stuks koebeesten aangebragt; de prijzen waren beter dan op de vorige markt, doch de handel was niet aanzienlijk.

ZWOLLE, 24 Nov. Het Prov. Geregtshof van Overijssel heeft heden uitspraak gedaan in zake van J. S. en W. B., kolonisten van de Ommerschans, beschuldigd van schriftelijke bedreiging van brandstichting. Het hof, ten opzigte van den eersten beklaagde verzachtende omstandigheden toepassende, heeft hem veroordeeld tot drie jaren korrektioneele gevangenisstraf en den tweeden beklaagde tot vijf achtereenvolgende jaren tuchthuisstraf.

MIDDELBURG, 23 Nov. Op het land, alwaar in de vorige week eene zoo aanzienlijke som is gevonden, heeft men gisteren onder toezigt der policie nog p. m. *f* 200 in verschillende muntspeciën opgegraven; men zet het onderzoek steeds voort. (*H.*)

'sHERTOGENBOSCH, 25 Nov. Gisteren werd alhier gevangen binnengebragt de gewezen plaatselijke ontvanger der gemeente Boekel, verdacht van het verduisteren (of van) gelden, die hem in zijne betrekking waren toevertrouwd.

Het saldo kort in de door hem gehouden wordende gemeentekas zou omstreeks 2000 gulden bedragen. De beschuldigde is ook winkelier en zijne zaken moeten zeer slecht staan.

Nu is de sekretaris van Boekel, de vriend van gezegden ontvanger, ook in hechtenis, beschuldigd van poging tot moord op zijnen burgemeester.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Nov. De laatste uit China ontvangen tijdingen bevestigen, dat de Keizer van het Hemelsche Rijk alle onderhandeling met de vreemde mogendheden weigert, als ook de voldoening, welke is geëischt ter zake der vermoording van den missionnaris Chapdelaine. Uithoofde van het saizoen kunnen de Franschen en Engelschen met niet genoegzame kracht de krijgsverrigtingen voortzetten. Bij den aanvang van dit saizoen immers woeden er schrikkelijke stormen in de chineesche zeeën, en in den nacht van 1 tot 2 Oktober is Macao bereids door een orkaan half verwoest geworden.

— Men verzekert dat de Keizer bevel gegeven heeft de verzen van den perzischen dichter Saadi in het fransch te doen vertalen, en een exemplaar van die vertaling aan den Sjah aan te bieden.

— Het schijnt dat de verkiezingen die te Parijs moeten plaats hebben om den generaal Cavaignac en de heeren Goudschaux en Carnot — zoo de laatsten den eed weigerden — te vervangen, niet door dien geest van levendigheid gekenmerkt zullen worden als de vorige. Het verdient opmerking, dat de Regering waarschijnlijk geen kandidaten te bekampen zal hebben, wier doel een aan haar gezag vijandige houding zou wezen; maar dat de drie toekomstige afgevaardigden in het wetgevend ligchaam lieden zullen zijn, wier denkbeelden van het meerendeel hunner ambtgenooten afwijken, doch zich evenwel aan den konstitutionneelen eed onderwerpen zullen. In deze omstandigheid moet men zich dus een veel gematigder strijd voorbereiden.

— Gedurende hun verblijf te Compiègne hebben de Keizer en Keizerin een uitstapje gedaan naar de overblijfselen van een cirkus uit den tijd der Merovingers, die half in de aarde zijn bedolven. Zij zijn dien dag eerst zeer laat teruggekeerd, daar de Keizer alle bijzonderheden in oogenschouw wenschte te nemen. Den volgenden dag zijn eenige leden van het Instituut te Compiègne aangekomen en hebben de aanwezigheid herkend van het cirkus, dat koning Chilperik had doen bouwen voor de gevechten der wilde dieren, en waarvan Gregorius van Tours gewaagt.

— Er wordt beweerd dat de reis van den heer Fould naar Engeland, volstrekt geen staatkundig doel heeft. Wat men gezegd heeft van een gesprek, dat hij met lord Palmerston zou houden omtrent de quæstie der vorstendommen, na voor zijn vertrek met den graaf Walewski een konferentie te hebben gehad, hiervan is niets waar.

Evenmin heeft de minister van Staat zich belast met een zending van de bank van Frankrijk, om met de bank van Engeland eenige schikkingen te maken en een blijvende overeenkomst te sluiten, met het doel de handelingen der beide banken in overeenstemming te brengen. — In Engeland wil de heer Fould op de plaats zelve de finantieële krizis bestudeeren, die daar grooter en van meer invloed dan in Frankrijk is, en zich met hare oorzaken en uitwerkingen bekend maken. Hij heeft zich ook ten doel gesteld om gezamenlijk met de bank van Engeland het hangende vraagpunt der diskonto's en het in kasse van gereed geld te onderzoeken. Mogten er middelen voorhanden worden bevonden, om de gevolgen der krizis te verzachten, dan zal de minister van Staat ze bij zijne terugkomst aan het keizerlijk goevernement voorstellen. Zijne ondervinding, wijsheid en inzigten te dier zake zijn bekend. Men kan zich alzoo verzekerd houden, dat de heer Fould geen andere dan goed doordachte en in de praktijk nuttige maatregelen zal voorstellen, zoodat men op zijn zamenkomst met de administrateurs der bank van Engeland de schoonste hoop mag bouwen.

— De heer Mason, zaakgelastigde der Vereenigde Staten te Parijs, heeft zijn ontslag ingediend, dat aangenomen is. De heer Slidell van Louiziana zal hem vervangen.

— Uit Béziers wordt dd. 21 dezer het volgende geschreven:

»Voor ons is er sedert St.-Martijn dit jaar geen zomer geweest. Sedert Zondag valt de regen stroomsgewijze en wel dag en nacht. Op de velden, welke gewoonlijk door overstroomingen worden geplaagd, staat niet alleen het water, maar ook op die, welke veel hooger zijn gelegen. Onder de landbezitters heerscht dien ten gevolge eene diepe moedeloosheid, daar zij overtuigd zijn niet te kunnen zaaijen en zij ook niet sedert vijftig dagen den grond hebben kunnen bewerken. Slechts enkele keeren is het gedurende een paar uren fraai weder.

Ook het slechte weder wordt op zee gevoeld. Heden middag werd tegen de rotsen, nabij de brug van Agde een schip geslingerd. Lading en schip zijn verloren, doch men heeft met bovenmenschelijke inspanning de bemanning gered.

— Een brief uit Zwitserland zegt, dat aan verscheiden fransche officieren van het engelsche vreemdelingen legioen tijdens den russischen oorlog voorstellen zijn gedaan om voor Indië dienst te nemen. Doch ondanks de hooge toegezegde belooningen, weigeren de meesten. Zij beklagen zich zeer over de slechte behandelingen, waaraan zij vroeger bloot stonden.

— Even als alle andere wereldsche zaken heeft ook de geldkrizis haar belagchelijke voorvallen. Een spekulant had, eenige dagen geleden, vijftig aktiën, elk van honderd franken, van zekere Maatschappij op de straat verloren. Op dat oogenblik stonden die aandeelen aan de beurs op 30 franken genoteerd en hadden dus een gezamenlijke waarde van 1500 franken. Een aanplakbillet, door hem onderteekend, loofde 100 franken belooning uit aan den eerlijken vinder der aktiën, wier nummers hij ongelukkig vergeten had. Ten gevolge van het wantrouwen, door de krizis tegen vele Maatschappijen ontstaan, daalden die aandeelen eensklaps op fr. 1.50, zoodat het vijftigtal hen niet meer waard was dan fr. 75. Wat was nu het gevolg? Dat van alle zijden »eerlijke vinders" toestroomden, die met vijftig aandeelen in de hand de 100 franken kwamen opeischen, welke voor het terug brengen dier aandeelen waren uitgeloofd.

— De tijdingen uit Algiers zijn voor den landbouw en de nijverheid van eenig gewigt. Ondanks de finantieële krizis gaan de opnemingen van spoorwegen met spoed voort. Die van Bone naar Konstantinopel zijn, naar men zegt, geëindigd. Het oude Cinta zal niet meer dan drie of vier uren van de zee verwijderd wezen. Wat Kabylië aangaat, de onderwerping dier volkstammen laat niets te wenschen over, en zij schikken zich geheel naar den wil der overheerschers.

— Sedert eenigen tijd hadden in restauratiën en koffijhuizen van Parijs en van haar regtsgebied vrij belangrijke diefstallen plaats, bedreven door bezoekers dier inrigtingen, maar op uitzondering van een enkelen weet men niet op wie de verdenking te laten rusten. Men hield zich evenwel overtuigd dat de dieven stoutmoedige boosdoeners moesten zijn, die een langdurige gewoonte van zulke misdaden hadden. Een dier diefstallen toch was met ongewone stoutmoedigheid gepleegd. Twee personen, zeer net gekleed, de een acht à negen en twintig, de ander drie à vier en dertig jaar oud, waren een koffijhuis binnengetreden, naar de eerste verdieping gegaan en hadden daar twee koppen koffij geëischt.

De knecht kwam daarop met een zilveren koffijkan binnen, plaatste die op de tafel, en ging vervolgens op het geroep van zijn patroon naar beneden; doch teruggekeerd, zag hij tot zijn grooten schrik, dat de koffijkan verdwenen was en beide bezoekers van 's gelijken. De prefekt van policie, van deze zaak verwittigd, gaf dadelijk bevel om een onderzoek in te stellen. Men vernam weldra, dat het signalement der twee dieven naauwkeurig geleek op twee ex-koffijhuisknechts, die reeds vroeger zaken met de policie hadden uit te staan gehad, zich met geen eerlijk werk bezig hielden en toch groote verteeringen maakten.

Weldra waren deze personen het voorwerp van naauwlettend toezigt, en spoedig geraakte men tot de overtuiging, dat de tegen hen opgevatte verdenking volmaakt gegrond was. De agenten van policie zagen, dat zij op een plein van elkander gingen, de een na den ander een koffijhuis binnentraden en aan twee verschillende tafeltjes plaats namen. Daarna verlieten zij het koffijhuis, ieder afzonderlijk, om vijftig schreden verder weder bij elkander te komen.

Dit was een dieven-taktiek, die aan de policieagenten niet ontsnappen kon. Zij verloren hen niet uit het oog en namen ze in hechtenis na onderzoek te hebben gedaan bij den koffijhuishouder, die berigtte dat een der beide bezoekers hem een zilveren tafelgereedschap had ontroofd.

Deze taktiek wordt altijd met goeden uitslag bekroond, wanneer men vóór het vertrek van den dief den diefstal ontdekt. De medepligtige mengt zich dan in den woordenstrijd, hij overlaadt zijn makker met verwijten, en dreigt na de teruggave hem aan de policie te zullen overleveren. Vervolgens eindigt hij met op den toon van diepe verachting uit te roepen: »Deze ellendeling is niet waard dat men zich eenige moeite voor hem geeft, laat hij ergens anders de galg gaan verdienen," en hem bij den arm grijpende, zet hij hem zonder tegenstand de deur uit.

De twee misdadigers bevinden zich thans in de handen der policie.

— De gele koorts blijft verwoestingen te Lissabon aanrigten. De Kardinaal patriarch is aan de epidemie overleden op den dag dat hij van Santarem terugkeerde om de opening der Cortes bij te wonen.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Nov. Een langdurig onderhoud heeft plaats gehad tusschen den franschen minister Fould, den gezant de Persigny en lord Palmerston. Men brengt dit onderhoud in verband met de quæstie der Donauvorstendommen hoewel men te Parijs beweert, dat des heeren Foulds reis geen staatkundig doel heeft. Volgens sedert

lang in omloop zijnde geruchten, zou Rusland en zelfs Pruissen niet afkeerig zijn van eene trans-aktie, en nu zou aan Engeland de zorg worden opgedragen, om door Oostenrijk en Turkije de nieuwe bepalingen te doen aannemen, waartoe men de toestemming der laatste mogendheid wil. Vervolgens zouden alle mogendheden gezamenlijk op de openbare meening in de roumaansche provinciën werken, ten einde de Divans uit eigen beweging te doen toestemmen in hetgeen hun wenschen »te on praktiesch" bevatten.

— Uit de door Sir Sidney Herbert gehouden reden blijkt, in tegenspraak met hetgeen door lord Palmerston is aangevoerd, dat er groote behoefte aan soldaten bestaat en er buitengewone ligtingen zullen moeten worden gedaan, wil men het indische rijk behouden. Sir Sidney Herbert gaat van het door iedereen beaamde denkbeeld uit, dat Indië voortaan door europeesche troepen moet bezet worden en men nooit meer tot den verregaanden mislag moet overgaan om dat rijk in de handen der Sepoys overteleveren.

Om in Indië europeesche garnizoenen te leggen zou men die van Engeland derwaarts moeten zenden en ze door nieuwe ligtingen vervangen, te meer omdat, ondanks de hooge premiën, de Engelschen weinig lust voor de dienst aan den dag leggen. Immers slechts van de duizend aangeworven rekruten zijn er 462 Engelschen, 366 Ieren en 158 Schotten.

Sir Sidney Herbert wil de krijgsdienst door hooger soldij meer aantrekkelijk maken, en dat denkbeeld wordt door den *Times* in een lang artikel ondersteund.

Onderlusschen wordt beweerd dat Palmerston den kolonel Hedson gelast heeft in Frankrijk werf-bureaux op te rigten, ter vorming van een vreemden legioen voor de indische dienst. Wat zullen nu, indien dit nieuws bevestigd wordt de dagbladen zeggen, die, eenige dagen geleden, zoo heftig zich verzetten tegen het denkbeeld om tot vreemde hulp ter onderwerping der Sepoys de toevlugt te nemen?

— De *Times* leidt uit de krijgsbewegingen in Indië het gevolg af dat 25,000 engelsche soldaten genoegzaam zijn om Hindostan tegen den vreeselijken opstand te verdedigen. Het blijkt toch dat 3,500 Engelschen 15, à 20,000 oproerlingen uit een versterkte stad hebben gejaagd.

— Een officier in Indië verhaalt het volgende voorval: »Het geloof der Hindoes aan de zielverhuizing doet hen den valk als een heiligen vogel aanzien. Eens op de jagt zijnde en niet aan dat bijgeloof denkende, schoot ik zulk een dier dood. Mijn bediende, een zeer orthodox in- [illegible] woordingen, dat ik door dien valk een kogel in het lijf te jagen, zijn grootmoeder had gedood. Het eenige waardoor ik hem tot bedaren brengen kon, was hem te zeggen, dat die valk een oogenblik te voren een papegaai verslonden had, die mijn grootvader was."

— De *Times* hangt wederom een gunstiger tafereel op van den stand van zaken in den engelschen handel. Er heeft zich in alle taakken van dien handel eene zeer merkbare verbetering voorgedaan. Er zijn geen nieuwe faillissementen bekend geworden, terwijl de geruchten, als zouden sommige banken van het noorden in moeijelijkheden verkeeren, van alle grond ontbloot zijn bevonden. De bank van Engeland ziet haren voorraad edel metaal steeds vermeerderen en Engeland heeft gegronde hoop van zelfs ook uit Schotland en Ierland specie terug te zullen ontvangen. De oorzaken van de jongste paniek kunnen dus, volgens den *Times*, als geheel geweken worden beschouwd, alhoewel zich hare gevolgen vermoedelijk nu en dan nog wel eens zullen doen gevoelen. Er zijn in Engeland huizen, die zwaar onder de krizis geleden hebben, maar reeds heeft zich het algemeen vertrouwen grootendeels hersteld, en het zal ook aan die huizen weldra aan geen hulp ontbreken.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 23 Nov. Volgens het *Aftonblad* zou de Engelschman Ward, die tot onderzoek de hertogdommen heeft bereisd, aan lord Palmerston een verslag hebben gedaan van zijn zending, waarbij hij drie middelen voorstelt om de quæstie op te lossen. Het eerste middel zou zijn het deensche rijk tot den Eider, met inlijving van Sleeswijk en uitsluiting van de hertogdommen Holstein en Lauenburg, uit te breiden. Het tweede: Sleeswijk in tweeën te deelen, de grenslijn volgende der beide talen, zoodat het zuidelijk duitsche deel aan Holstein en het noordelijk deensche deel aan Denemarken ten deel zou vallen. Het derde: Sleeswijk en Holstein tot éénen staat zamen te smelten. De heer Ward is tegen het eerste middel en vraagt dat het britsche goevernement uit de twee laatsten kieze.

— Op den spoorweg van Dresden naar Berlijn is een [illegible] ongeluk voorgevallen. Twee treinen: van verschillen[illegible]ingen komende, zijn tegen elkander gebonsd. Ge[illegible], beide goederen-treinen, waarop zich geen [illegible] bevonden. Intusschen zijn er twee machinisten [illegible] stokers bij omgekomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 November.

BEVALLEN (23 Nov.): A. Luning, wed. J. F. Schaaf, Z. - A. C. Hancock, geb. Borrius, Z. - C. A. J. Blaaupot, geb. Dammers, D. - W. C. Duncker, geb. Gunst, D

OVERLEDEN (19 Nov.): A. M. Noordhoff, wed. H. E van Jever, 88 j. — (20 Nov.): J. A. Tonio. — (21 Nov.): A. M. Helmigh, wed. P. Ganteyn, 80 j. - A. C. C. F. Sieburgh, 14 m. — (22 Nov.): 't Zoontje van G C. van Veen, 1 m. - B. H. P. Warnink, 14 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN

		24 NOV. 4½ u.	25 NOV. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	102¾	102⅝	102¾	
Nederl. Bank	4 "				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62 $\frac{9}{16}$	62 $\frac{9}{16}$	a 62⅝	
Dito Dito	3 "	74 $\frac{9}{16}$	74½	74 $\frac{9}{16}$	
Dito Dito	4 "	95⅞	95⅞	95 $\frac{15}{16}$	
Amortis. Syndik.	3½ "	89	89		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ "	139¼	139	139¾	139½
dito Contant	4½ "		139¼		
Oost-Ind. Leening	4 "		93⅝	93¾	
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½ pCt	99½			
Aand Rijn-Spoorweg	4½ "				
Maatschappij van Weld.	4 "				
België, Cert. Adm. B. bk	2½ "				
Dito bij *Rothschild*	2½ "	49⅞	49⅝	49¾	
Frankrijk, Certifikaten	3 "		60½		
Spanje, Obligatiën	1¼ "	24¾	24 $\frac{11}{16}$	24¾	
Dito	3 "		41	41⅛	
Dito Binnenl.	3 "	36 $\frac{5}{16}$	36 $\frac{5}{16}$	36⅜	
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		5⅛			
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	43 $\frac{5}{16}$	43¼	43 $\frac{5}{16}$	
Dito 1856	3 "	42 $\frac{15}{16}$	42 $\frac{15}{16}$	43	43
Dito Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	102¾	102¾	102⅞	102¾
Dito bij idem 1828/1829	5 "	101½	101½	101⅝	101⅝
Cert. bij idem 1831/1833	5 "		91		
Dito bij idem 1840	4 "		82⅞	83	
Dito bij *Stieglitz*	4 "	82½	82⅜	82½	
Dito Nieuwe	4 "				
Dito 5de Serie	5 "	95	95		
Dito 1855, 6de Serie	5 "	96¾	96½	96 $\frac{11}{16}$	96⅝
Dito adm. te Hamburg	5 "		94		
Dito dito te Londen	5 "		96		
Dito dito dito	4½ "	92¾			
Inschrijving in Assignat.	6 "				
Certifikaten van dito	6 "		63½		
Spoorweg Aandeelen	5 "		69		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f				
Obligatiën	4 pCt.	76½	76⅝		
[illegible]					
Aandeelen 1854	3½ "				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Golden C.*	5 "	75			
Dito dito	4 "	59½			
Dito Metalliek	5 "	70⅞	71	71⅛	71⅛
Dito Rente Amsterdam	5 "	84	84⅝	84 $\frac{7}{16}$	84⅝
Dito Nationale 1854	5 "	73¼	73⅛	7 $\frac{5}{16}$	73¼
Dito dito	2½ "	37 $\frac{1}{16}$	37	37⅛	
Weener Bank-Aktiën	f	1075	1076	1078	
Dito Aand. fl. 250, 1839	"	394			
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	311	311		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "				
Dito bij *Rothschild*	5 "				
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "				
Dito	3 "				
Braziliën, Geldl. 1824 v. £100	5 "	96¼	96½		
Dito 1839 van £100	5 "		96		
Dito 1843 " £100	5 "				
Dito 1852	4½ "				
Sardinië	5 "				
Peru, Geldl. 1854	4½ "				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	13¾	13¼		
Venezuela, dito 6 pCt thans	4½ "	26			
Dito Uitgestelde	2 "	10½	10⅝		
Grenada, Obligatiën	3¼ "	16½	16¾	16⅝	16⅝
Dito Uitgestelde		5¼	5 $\frac{5}{16}$		
Mexiko dito	3 "	17⅛	17	17 $\frac{5}{16}$	17 $\frac{5}{16}$
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	f		690		
Dito dito	" B				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorweg-Aandeelen		90			
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	79¼	79½	79⅝	79¼
Louisiana	5 "	98½	97¾		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "		3 $\frac{7}{16}$		

Prost 90, 95; Rot. 73, 77, 76.

Binnen- en buitenlandsche fondsen waren heden bij levendigen handel prijshoudend.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6½ pCt. Diskonto 7 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 54¾	Livorno	2/m.	f 88
"	zigt	" 55¾	Napels	"	" 81
Bordeaux	2/m.	" 54⅛	Petersburg	"	" 1 63
"	zigt	" 54 $\frac{15}{16}$	Weenen	6/w.	" 32
Madrid	3/m.	" 236	Augsburg	"	" 35 $\frac{5}{16}$
Cadix	"	" 238	Frankfort	"	" 98¼
Seville	"	" 235	Hamburg	2/m.	" 34⅝
Bilbao	"	" 235	"	zigt	" 35⅝
Lissabon	"	" 40¾	Londen	2/m.	" 116 5
Porto	"	" 40¾	"	zigt	" 11,85
Genua	2/m.	" 45	Rotterdam	"	

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53⅜p; Obligatiën 4½ pc. 96¼, Spanje 1¼ pc 24 $\frac{7}{16}$g; Binnenl. 3 pc 36⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 74⅞p; id. Nationale 77⅛p.

PARIJS, 25 Nov. Fransche 4½ pc. 90.50; 3 pc. 67.[illegible] 1¼ pc. Spanje 25; 3 pc id. 37⅝ Fr. O. Sp. 656; Rom. Leen. [illegible]

MADRID, 24 Nov. 3 pc. Schuld 38 75, id. 1¼ pc. 26 35. [illegible]

LONDEN, 25 Nov. Consols op tijd 90⅛; Spanje buitenl. 1¼ pc. 24⅞; Rusl. 5 pc. 105; id. 4½ pc. 96; Holl. [illegible] 96; id. 2½ pc. 63; Sard. 5 pc. 88; Braz. 99; [illegible] 4½ pc. 75; Gren. uitg. 5⅝; id. werk. 18½; Mexiko 3 pc. [illegible] Portugal 3 pc. 43½; Ecuador 14, Venezuela 29; Wissel [illegible] Amst —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 25 Nov. Met. 5 pc. 80¼; Nationale 83; Bank-Aktiën 974; Credit Anst. 195½; Noord-Bahn akt. 174¼; O[illegible] Spoorw. akt. 273½; Saltzb. 100⅝; Lomb. Venetiaans. 90; Wissel op Londen 10.33 Goud 11½; Zilver 8¼.

BERLIJN, 25 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. 98⅞, 5 pc. [illegible] land 103¼; Diskonto 7½.

HAMBURG, 25 Nov. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc [illegible] Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 92¾; 3 pc. Mexikanen 6⅝; Vereins-bank 97; Noord-Duits. bank 84; Wissel op Londen 3/m —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto 9½.

FRANKFORT, 25 Nov. 5 pc. Met. 71; 1¼ pc. Sp. binnenl. 24 $\frac{7}{16}$; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m [illegible] Parijs —; Weenen 109¾; Amsterdam —; Diskonto 6.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 25 November.

Tarwe in een doen: 133 ℔ wb. Poolsche f 355; 133 ℔ dito f 345; 158/2 ℔ n. Geldersche f 290; 122 ℔ j. V[illegible]sche f 215.

Gedroogde Rogge f 3 lager met veel handel, ongedr. prijshoudend: 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 122 ℔ Peters. f 147, 150, 153, 155, 158, 160, 162, 170; 120 ℔ Galati f [illegible] 126, 127 ℔ Pruiss. f 190, 194; 117 ℔ Archangel f 162.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 119 ℔ Nijkerker f 242.

Op 9 vaten Olie in April ek 73 £. *Lijnzaad* een d[illegible] 103/4 ℔ Archangel f 310; 108 ℔ Calabriesch f 380. *Raapolie* op 6/w. f 42; Vliegend f 40¾; 1e Mei ek. f 40½, ¼; [illegible] f 40, f 39¾. *Lynolie* op 6/w. f 37½; Vliegend f 36½; Maart, April en Mei ek. f 35, 4½; Dec. 35½. *Hennepolie* 6/w. f 43¼. Vliegend 42.

SCHIEDAM, 23 Nov. Moutwijn f 15,—; Jenever f 20[illegible] Amst Proef f 21,75, per nel. vat zonder fust, zonder belasting; Spoeling f 2,20 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 25 Nov. Duinker, Triton, Suriname. - P[illegible] Adelaide, New-York.

BROUWERSHAVEN, 24 Nov. Teengs, d'Elmina, n. Batavia.

Advertentiën.

Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote E. J. A. HES[illegible]FELT, beviel heden door Gods goedheid, zeer voo[illegible]dig van een welgeschapen *ZOON*.

J. DIEKMANN.

AMSTERDAM, 26 November 1857.

(3881) Heden overleed tot groote droefheid van [illegible] kinderen en behuwdkinderen, na eene kortstondige [illegible] voorzien van de H. Sacramenten, Vrouwe HE[illegible] MARIA SCHOEMAKER, Echtgenoote van wijlen [illegible] Heere J. H. A. VAN BASTEN BATENBURG, [illegible] ouderdom van ruim 68 jaren.

LICHTENVOORDE, 20 November 1857.

(3884) Heden overleed ten mijnen huize, in den [illegible]dom van bijna 66 jaren, onze innig geliefde Zus[illegible] Behuwdzuster, Mejufvrouw ANNA MARIA FRA[illegible] FRANSES, na voorzien te zijn van de H. Sacra[illegible] der stervenden.

's HAGE, 24 November 1857.

J. B. FRANSE[illegible]

Wed. J. [illegible]

Uit aller naa[illegible]

Algemeene kennisgeving.

Tegen Mei aanstaande wordt T[illegible] gevraagd, op een der dorpen van [illegible] of Utrecht, een klein, net en vro[illegible] HUIS, bevattende minstens twee Kamers, [illegible] ken, Zolder en verdere gemakken, met [illegible] er voor of achter, liefst in de nabijheid eener [illegible] Adres met *franco* brieven onder Letter A., [illegible] opgave van stand en huurprijs bij den Boekh. N. J. VERHOEFF, in den Houttuin te Rotterdam.

Te Amsterdam bij C. L. [illegible]